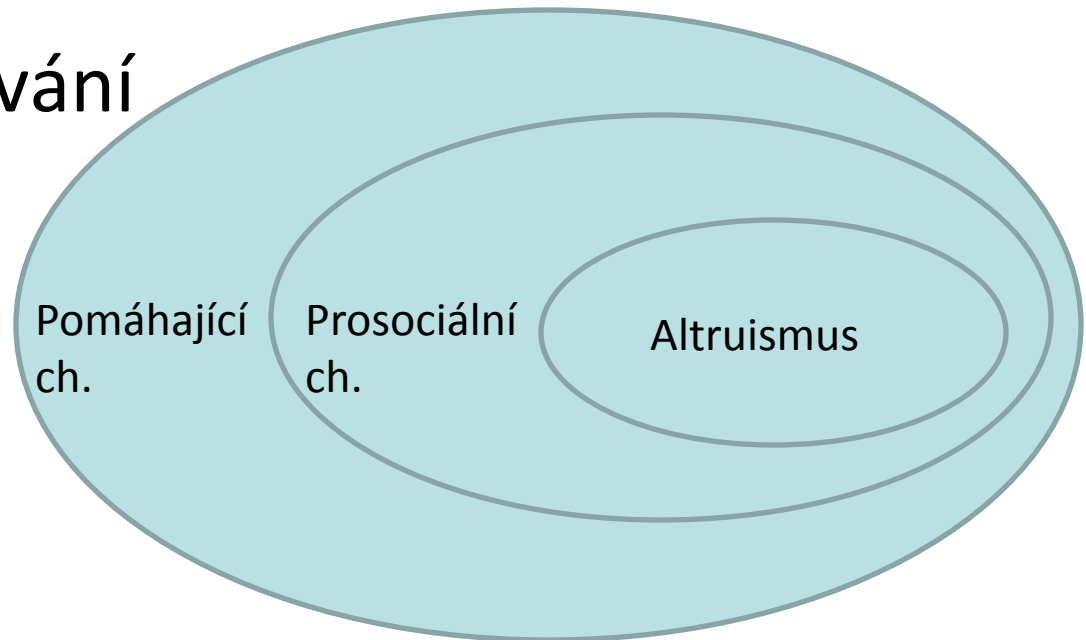

PROSOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ

ÚVOD

- Pomáhající chování
- Prosociální chování
- Altruismus

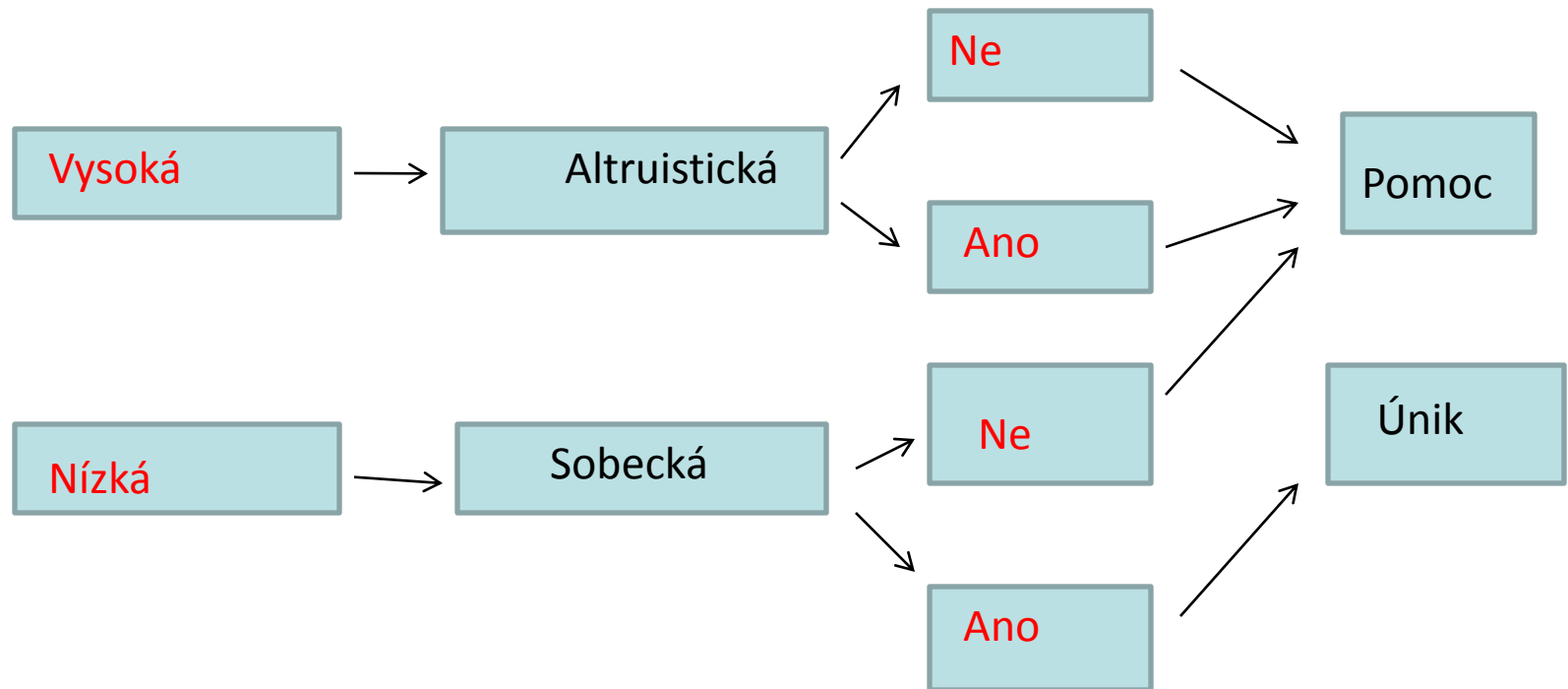

PROČ POMÁHÁME?

- Sociální výměna
- Sociální normy
 - reciprocita
 - sociální odpovědnost
- Empatie
 - empaticko-altruistická hypotéza

Batson: empaticko-altruistická hypotéza

Prožitek empatie Motivace Možnost úniku Reakce

KDY POMÁHÁME?

- Efekt přihlížejících
 - nejednoznačné posouzení situace
- Procesy inhibující ochotu pomoci v sociální situaci
 - Rozptýlená odpovědnost
 - Pluralistická ignorace
 - Vliv sociálního tlaku
- Osobnostní determinanty
 - situace
 - emocionální stav
 - představa spravedlivého světa (Just-world belief)

KOMU POMÁHÁME?

- Vztah „pomáhající – oběť“, atribuce altruismu
- Pohlavní rozdíly
- Závazek

Pohled evoluční psychologie

- Ptá se na původ sociálního chování lidí
- Sociobiologie > evoluční psychologie
- Přírodní výběr, pohlavní výběr
- Proč tedy kooperovat?

Altruistické chování

- V biologii označuje proces, při němž jedno zvíře posiluje zdatnost (fitness) druhého zvířete navzdory možné ztrátě vlastní zdatnosti
- **Prosociální chování** – z biologického hlediska se jedná o ekvivalent altruistického chování

Inkluzivní fitness (zdatnost)

- Proč pomáháme svým příbuzným?
- Přenos genů , koeficient příbuznosti
- Kin selection
- Nevlastní rodiče spíš ublíží nevlastnímu dítěti než vlastnímu
- Lidé by nejvíce pomohli příbuzným, především v situaci, kdy jde opravdu o život

Reciproční altruismus

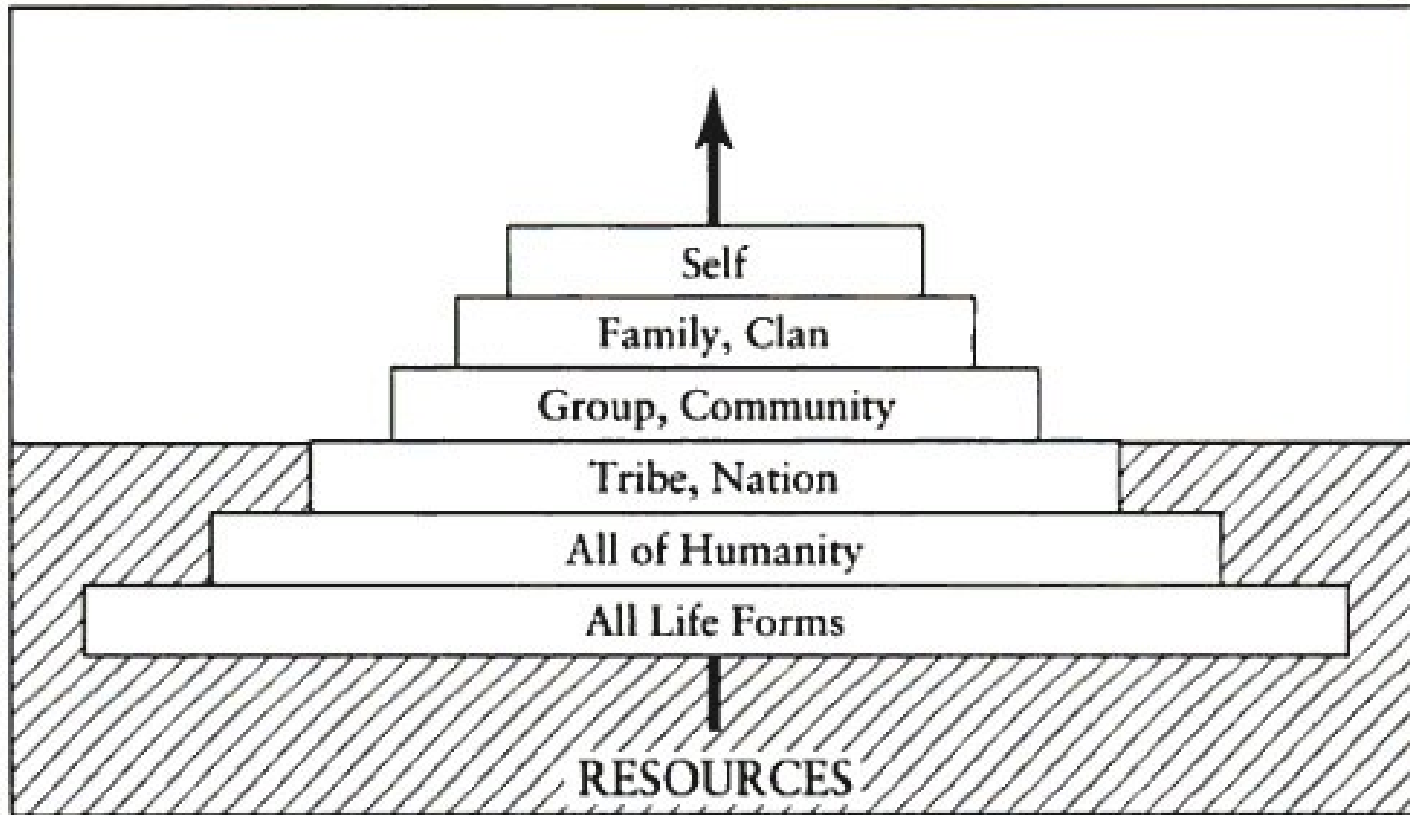
- Robert Trivers (1971)
- Podmínky:
 - příjemce pomoci musí pomoc oplatit
 - jedinec musí zhodnotit zda se mu investice vyplatí (náklady nejsou vysoké, zato zisky velké)
 - nutnost specifikovat škůdce a podvodníky a vyhýbat se jim

Komplexní regulační systém pro reciproční altruismus

- Známé emoční dispozice:
 - Přátelství a emoce „mít/nemít někoho rád“
 - Moralistická agrese
 - Vděčnost a sympatie
 - Vina a opakovaný altruismus
 - Malé podvádění
 - Důvěra a podezření
 - Partnerství

(Trivers,1971)

Plovoucí pyramida

The expanding circle of human morality is actually a floating pyramid. Altruism is spread thinner the farther away we get from our immediate family or clan. Its reach depends on resources and affordability; the pyramid's buoyancy determines how much of it will emerge from the water. The moral inclusion of outer circles is thus constrained by obligations to the inner ones.